

e m b a r g ó: 24.00 óráig!!

bb 71. focsk jeno megkezdde szabadsagat

i zsu/tr/um zs bs 1969. augusztus 14.

focsk jeno, a minisztertanacs elnoke megkezdde evi rendes szabadsagat. /mti/

..-

bb. 72. idojaras jelentes

mm/e bs 1969. augusztus 14.

a meteorologiai intezet jelenti 19689. augusztus 14-en, csutortokon 19 orakor:

fultedt, meleg ido

varható idojaras pentek estig: idonkent novekvő felhözet, többfelé záporral, zivatarral. mérsékelt, helyenként kissé megélénkülő délnyugati, zivatar idején átmenetileg erős és északnyugatra forduló szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 30 fok körül. /mti/

...-

bb. 73. beethoven-bartok hangverseny a veszprémi várban

vid/ká/ll bs 1969. augusztus 14.

beethoven-bartok hangversenyt rendeztek csütörtök este a veszprémi vár kitűnő akusztikájú szabadtéri színpadán. a budapesti máv szimfonikusok zenekarát lukács erwin vezényelte. nagy sikerrel szerepelt a hangversenyen fischer annie, kossuth-díjas, kiváló művész.

a műsorban beethoven prometheusz-nyitánya, esz-dur zongora-versenye és bartok concertoja hangzott el. /mti/

..-

21.24/11

EE

- v é g e -

- 46 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1969. augusztus 15.

bb. 1. több mint ötven országban fordulnak meg a magyar tudomány követel - élénk részvétel nemzetközi kongresszusokon

i ms/tm/zs/ll cz 1969. augusztus 15.

a magyar tudományos akadémia tájékoztatása szerint évente mintegy 2 500 tudós, kutató, szakember utazik az akadémia küldetésében külföldre, meghívás, csere, vagy államközi megállapodás alapján. tudósaink ötvennél több országba jutnak el ilyen módon, s legélénkebb tudóscserét a szovjetunióval és a többi európai szocialista országokkal bonyolítjuk le. tavaly például csaknem 900 kutató töltött hosszabb-rövidebb időt a szovjetunióban, magyarországon pedig mintegy 600 szovjet szakembert fogadtunk. fejlődnek az akadémia tudományos kapcsolatai a távol-keleti szocialista országok és a fejlődő országokkal is.

tudósaink sűrűn látogatnak a fejlett tőkés országokba is, számos nemzetközi tudományos konferencián, ankéton, tanulmányúton vesznek részt, s ezekből az országokból is gyakran felkeresik hazánkat a legkülönbözőbb tudományágak művelői, konferenciák és egyéb események alkalmából.

a közeli hetekben megindul a z őszi kongresszusi szezon. augusztus utolsó napjaiban az egyesült államokba szigeti györgy akadémikus a nemzetközi lumineszcencia-kongresszuson, tigyi józsef levelező tag pedig a 3. biofizikai kongresszuson képviseli hazánkat.

/folyt.köv./

Lein

- 1 -

bb. 1./több mint ... folyt./ il

szádeczky-kardoss elemér akadémikus irkutszkba utazik a mélyégi zóna tanulmányozásával foglalkozó nemzetközi társulás 12. ülészakára. szeptember 9-14 között dubrovnikba tartja közgyűlést a nemzetközi fizikai unió /IUPAP./ a nagytekintélyű tudományos szervezet közgyűlésén népes delegáció képviseli hazánkat. többek között dubrovnikba utazik páll lenárd akadémiai levelező tag, a központi fizikai kutatóintézet első igazgatóhelyettese, kónya albert akadémiai levelező tag, a budapesti műszaki egyetem professzora és szalay sándor akadémikus, a debreceni atommagkutató intézet igazgatója.

az itthoni tudományos idegenforgalom is megélénkül. augusztus végén első ízben kerül sor olyan nemzetközi matematikus találkozóra, amelyet a magyar és a szovjet tudósok közösen rendeznek. két másik nagyszabású nemzetközi tanácskozás is lezajlik, még e hónapban: a 11. nemzetközi kozmikus sugárzási konferencia, illetőleg a nemzetközi makromolekuláris szimposium. mindkét összejövetelre többszáz vendéget várnak. szeptember közepén - előreláthatólag ugyancsak sok külföldi résztvevővel - nemzetközi művészettörténeti kongresszus kezdődik./mti/

--

bb. 3. hírek a főváros életéből

1 gj/mm/zs/11 bs

1969. augusztus 15.

társadalmi munkások jánoshegyen

Átlagosan minden tizedik 12. kerületi lakos társadalmi munkával segíti a kerület fejlesztését, szépítését. a közelmúltban lezajlott tanácsstagi beszámolókon elhangzott felajánlások azt mutatják, hogy az önkéntes segítők legszívesebben a jánoshegyi drótkötél-pálya építéséből vállalnak részt. a kijelölt pálya mentén „eltüntetik”, a fákat, vízelvezetőárkot ásnak és gyalogutat építenek.

további felajánlás, hogy a kerület több részén járdákat és autóbussz váróhelyiségeket építenek; a szakemberek pedig több iskola és óvoda bővítési terveit készítik el, a társadalmi munkák értéke előreláthatólag az idén is meghaladja majd az egymillió forintot.

/folyt.köv./

Lelli

- 2 -

bb. 3./ hírek ... folyt./ il

emléktábla - kacsóh pongrácnak

fennállása 75. évfordulójának megünneplésére készül a 8. kerületi kandó kálmán felsőfoku technikum, amely annakidején az első józsefvárosi gimnázium volt. a tanárok és a diákok ünneppsorozattal emlékeznek meg a tanintézet jubileumáról. az iskola diákjai között olyan kiemelkedő személyiségek voltak, mint ságvári endre bóka lászló és szilárd leó.

a jubiláló intézetben tanított matematikát kacsóh pongrác tanár ur, is, abban az időben, amikor a jános vitéz zenéjét szerezte. most a 75. évforduló alkalmával az iskolaépület falán kacsóh pongrác emlékére márványtáblát helyeznek el, amelyet augusztus 31-én lepleznek le. ugyanezen a napon nyitják meg azt a kiállítást, ahol kacsóh pongrác kottafüzeteit, az iskola volt évkönyveit, tablót láthatják az érdeklődők.

jegyespárok iskolája kispesten

a 17. és a 19. kerületi tanács végrehajtó bizottsága szervezésében szeptember elején nyílik meg kispesten a jegyespárok iskolája. a „diákok”, azok a jegyespárok, akik házasság előtt állnak. a tanrendben olyan „tantárgyak”, lesznek, mint a házasság egészségügyi problémái, a családtervezés, a társasélet szabályai, továbbá a nők és a férfiak izléses öltözködése, a kozmetika. az iskolában, ahol a tanítás október 4-én zárul, esküvői divatbemutatót is rendeznek. tandíj páronként körülbelül 100-120 forint lesz. jelentkezni a kispesti tanács anyakönyvvezetőjénél lehet./mti/

--

bb. 5. ősszel bezárják a bélyegmúzeumot - nyitás: 1971-ben

1 /ol gj/zs/11 bs

1969. augusztus 15.

október elején bezárja kapuit a budapesti bélyegmúzeum, hogy 1971-ben, a magyar bélyeg 100. születésnapján megnagyobbítva, modernizálva fogadja látogatóit. jövőre lesz negyven éve, hogy megnyitott az első hazai bélyegkiállítás és harminc esztendeje őrzik a kpm dob utcai épületében a napjainkban is szaporodó bélyegritkaságokat.

az őszig látható állandó kiállításon öt világrész valamennyi országának majdnem minden bélyegét szám szerint több mint 170 ezret - a kiadások időrendjében láthatja az érdeklődő. köztük van a világon elsőként 1840-ben, angliában kiadott hét „ősbélyeg”, szépek, érdekesek a korszerű technikával foglalkozó, a kor eseményeit és érdeklődését tükröző modern bélyegek. a nyomdatechnika fejlődése, a bélyegkiadások gyakorisága folytán korunk valamennyi jelentős eseménye végigkísérhető a bélyegeken, a gyarmatok felszabadulásától a világűr meghódításáig. a bélyegeken kívül bélyeg-tervrajzok és bélyegnyomó formák is láthatók a kiállításon./mti/

--

Lelli

- 3 -

bb 2. tudományos világszenzáció az ostromoson - rejtély, amely hatmillió évet hidal át

1 tz/hné/um 1e bs

1969. augusztus 15.

tudományos világszenzációt jelentő eredményt hozott az a feltárás, amelyet dr. Jánossy Dénes, a természettudományi múzeum osztályvezetőhelyettese, az ásvány-és földtani tudományok doktora vezetett bódvaszilás közelében, az ostromos-hegy nagy kőfejtőjében. A lelőhely egy évmilliókkal ezelőtt keletkezett hasadék, amelyet később a vízmosások valóságos barlanggá tágítottak. ebben a barlangban az idők folyamán körülbelül négy méter széles és tizenkét méter magas üledék halmozódott fel, benne az ősi állatvilág csontmaradványainak tömegével.

a lelőhelyen az őslénytani és földtani kutatók, valamint az irányításuk alatt dolgozó egyetemi hallgatók és középiskolás diákok fáradozása nyomán 700-800 ezer éve élt szarvasok, medvék és más nagyemlősök töredékes csontjain kívül igen sok kisemlős - denevérek, cicányok, pockok, ürgek, mókusok, hörcsögök, erdei egerek, földi kutyák, fütttyentő nyulak, pelék stb. - maradványai kerültek napvilágra. a nagy esemény azonban egy lemming és csaknem száz miocénegér csontjainak előbbukbanása volt. még pedig két okból is.

ez először is azért jelentős, mert az a lemming, amelynek maradványai most előkerültek, körülbelül 700-800 ezer évvel ezelőtt élhetett, és így az egész világon legalábbis „holtversenyben”, de valószínűleg abszolút értelemben is a legrégebb lemming-lelet. másodsor - és ez még ennél is nagyobb jelentőségű - a két leletanyag együtt olyan rejtélyt hozott felszínre, amely hatmillió évet hidal át. azok a miocén egerek ugyanis, amelyeknek csontjait most ezek között a nem egészen egymillió éves maradványok között találták meg, a tudomány mindaddig általánosan elfogadott álláspontja szerint körülbelül hét millió éve éltek. a lelet szerint tehát ez a faj több mint hatmillió évvel élte túl saját feltételezett kipusztulását. a tudománynak így az ostromosi lelet miatt módosítania kell eddigi felfogását. hogy mi ennek a rejtélynek a megoldása, azon még sokat kell majd törniük a fejüket a tudósoknak, s ez a probléma előreláthatólag jó ideig hazánkra, pontosabban ostromosra tereli majd a világ őslénytan-kutatóinak figyelmét./mti/

Lelei

- 4 -

bb 4. ujdonság a könyvterjesztésben, olvasóklubok, baráti körök a könyvesboltokban

1 tf/mm/um zs bs

1969. augusztus 15.

korszerű kereskedelmi formát honosítanak meg a kulturális politikai küldetésű könyvterjesztő vállalatok: olvasóklubokat szerveznek egy-egy sajátos profilu könyvüzlet köré. a klubok változó létszámu - többnyire 100-150 főnyi - tagsága elsősorban a törzsvevőkből adódik, de bárki beléphet, aki az alkalmi vásárlásokon túl igényli például a rendszeres tájékoztatást a megjelent ujdonságokról, a várható könyvslágerekről, vagy éppenséggel, folyószámlán akarja lebonyolítani a könyvek vételét.

a legnépesebb olvasói csoportosulás a tv-könyvbarátok köre, amelynek több mint 15 ezer tagja van, „támaszpontja”, az v. kerületi Kossuth Lajos utcai tv-könyvesbolt. 13 ezer főnyi tagságot számlál a gondolat kiadó baráti köre. akik ide tartoznak, állandó levelezésben állnak a kiadó szerkesztőségével, amely kikéri véleményüket az éves tervek összeállításakor, a közreadott kötetekről. a Lenin körut és a Barcsay utca sarkán levő Fánics könyvesbolt „gondolat”, baráti körének forgalmi helye.

olvasói klub működik az orosz nyelvű könyveket, hanglemezeket árusító Váci utcai Gorkij könyvesboltban is: a néhány héttel ezelőtt verbuvált baráti körbe már több mint százan járnak. Ők nemcsak különféle bolti kedvezményekben részesülnek, hanem állandó belépőt is kaptak a barátság házába, az mszbt Gorkij fasori központjába, ahol sokféle kulturális rendezvény, társalgási összejövetel várja a közönséget.

ujabban a szakkönyveket vásárló és olvasó közönségből formál klubokat az ákv. a rádióamatőrök könyves-körét a Lenin körut 7.szám alatti boltban szervezik meg. minden bizonynyal a legnépesebb klubok közé fog tartozni a rádióhallgató könyvbarátok köre, amelyet az ősszel megnyitó - az országban egyedülálló - könyvárúházzal hív majd életre. a verseny árúházzal melletti könyvmagazinnak már a belső berendezésén dolgoznak. szakkönyvekből különösen az állami könyvterjesztő vállalat évente 50 millió forintos forgalmat bonyolít le. a szellemi táplálékok piacán a legkelendőbb portékák közé tartoznak a különféle műszaki, tudományos kiadványok, népszerű szakmai kötetek./mti/

Lelei

- 5 -

bb 6. magyar ipari tv a moszkvai lenin-muzeumban

1 gl/tr suzb 1e

1969. augusztus 15.

sikeresen próbálták ki a metró népstadion-állomáson a híradástechnikai ktsz kísérleti ipari televízióját. megállapították, hogy a tranzisztoros, fényautomatikával működő kamerák jól alkalmazhatók a forgalom irányításában. állomásonként négy-négy kamerát szerelnek majd fel, ezek két-két megfigyelő monitorhoz továbbítják a képet.

a híradástechnikai ktsz külföldre - főleg a szovjetunióba - szállít ipari televíziót. a moszkvai kgst-palotában az előadótermekből 32 magyar gyártmányú kamerával közvetítik az előadásokat az épület többi helyiségeibe. a lenin születésének 100. évfordulójára készülő lenin muzeumnak a szovjetkezet 8 kamerát szállít. ezekkel egyszerre sok látogatónak tudják majd bemutatni a közszemlére még nem tett lenin relikviákat. a ktsz termékeiből egyébként a szovjetunió az idén összesen 3 millió rubel értékűt rendelt. /mti/

--

bb 7. amikor a franciák győri ünnepelték napoleon császár születésnapját

vid-ká szb bs

1969. augusztus 15.

bay ferenc, a győri kislaludly károly megyei könyvtár nyugdíjas igazgatója évtizedeken át kereste, kutatta azokat az emlékeket, amelyek a francia csapatok és napoleon császár győri tartózkodásával kapcsolatosak. az ő kutatási nyomán derült fény - egykori feljegyzések a dokumentumok alapján - arra a 160 évvel ezelőtti eseményre, amikor a győri tartózkodó franciák soha nem látott dáridóval ünnepelték meg a császár születésnapját.

az 1809 augusztus 15-1 fényes ünnepség az egykori krónikások szerint a következőképpen zajlott le:

már kora reggel, négy óra után zenekarok járták be a várost, a trombiták hangja összevegyült az ágyuk dörgésével. a piactéren színelőadásokat tartottak és különféle hadijátékokat mutattak be, a katonaságot pedig gazdagon megvendégelték. délután narbonne kormányzó nagy lakomát adott, amelyre hivatalosak voltak az egyházi és világi előkelőségek, valamint a főbb hivatalnokok, akiket részben a kormányzósági palotában, részben a bezerédj házban, a püspöki palotában és az akkori tánciskola helyiségében vendégeltek meg. a szegényeknek ingyen ebédet osztott a katonaság.

/folyt.köv./

8.35/szb

-6-

8.35/szb
1030 DM

bb 7. /amikor a franciák... i. folyt./-szb

este káprázatos tűzijáték után a polgárság bevonásával hajnalig tartó táncmulatságot rendezett de la salle ezredes, aki egyébként erre az alkalomra kivilágítottatta az egész várost. az olasz helyőrség legénysége örömrivalgás és puskaropogás közepette hordta körül a városban bacchus rögtönzött bábuját. a főtéren két póznát állítottak fel, bekenve szappannal és gyantával, amelyek végére libákat és zsebórákat aggattak. aki elsőnek jutott fel, azé lett a zsákmány. a nemzetközi versenyen, amelyben magyarok, franciák, olaszok, németek vettek részt, egy francia műszaki katona diadalmaskodott. szellemi téren az olaszoké lett a diadalmaskodás, mert a velencei származású cironi kapitány e nap örömeire írt olasz nyelvű versezetének minden kinyomatott példánya elkelt.

az egykori krónikások szerint egész éjjel tartott az ágyudörgés, a puskaropogás, a mulatozás.

e visszaemlékezésnek az ad külön aktualitást, hogy most ünneplik napoleon születésének 200. évfordulóját. nem sokkal a győri ünnepség után egyébként napoleon személyesen is látogatást tett győrött. napoleon győri tartózkodásáról számos érdekes dokumentum és feljegyzés van a napoleon emlékek után kutató bay ferenc birtokában. /mti/

--

bb 9. 40féle canna bemutatója debrecenben

vid-ká szb bs

1969. augusztus 15.

a debreceni agrártudományi főiskola pallagi kertészeti kísérleti telepén canna-bemutatót nyitottak meg. a szinpompás, szárazságot kiválóan tűrő virágok 40 fajtáját tekinthetik meg a látogatók a másfél holdas szabadtéri bemutató kertben. több mint egy évtizede folytatnak nemesítési kísérleteket pallagon preczner gábor kutató irányításával, s ez idő alatt 10 új fajtájukat ismerték el. az idén elfogadott fajta a „centenarium”, amely pompás püspök lilaszínű virágával szinte „kiemelkedik”, a mezőnyből.

a pallagi kísérleti telepről rendszeresen küldik a canna-gumokat az ország minden tájára és külföldre. ebben az esztendőben 60 ezer gumót továbbítanak franciaországba. /mti/

--

8.40/szb

-7-

8.35/szb
1030 DM

bb 8. uj üdítőital

vid-kz szb bs

1969. augusztus 15.

székesfehérvárott, a fejér megyei szesz és szikvizipari vállalatnál új üdítőital - a dick cola - gyártását kezdték meg. a cola alapanyaga, igen kellemes ízű üdítőital, akárcsak a coca cola, lehűtve élvezhető. az újfata üdítőitalból naponta három-ezer üveggel palackoz a vállalat. /mti/

--

bb 10. „hangtompító”, mozaikparketta a miskolci kísérteti panelházban

vid-ká szb bs

1969. augusztus 15.

a borsod megyei építőipari vállalat műszaki vezetői újszerű mozaikparkettát próbálnak ki miskolcon a háztartási termékekből összeszerelt tízeleteres kísérteti panelházban. céljuk, hogy a szakipari munkákat meggyorsítva, a panellakások padlózatának hangszigetelését és parkettázását egy munkafolyamattal végezzék el. törekvésüket két borsodi üzem segíti újszerű, kiváló minőségű termékeivel. a keletbükki erdőgazdasági ládi fűrészüzemében olyan mozaikparkettát készítettek, amely vastag gumi alátétlen fekszik, az északmagyarországi vegyiművekben pedig az igen könnyű, de tartós kemény poliuretán habra dolgozták fel a parkettalapokat. az előregyártott „hangtompító”, mozaikparketták beépítését megkezdték. /mti/

--

bb 11. két vállalat együttműködésével naponta tízezer köbméter vízzel segítik miskolc város ivóvízellátását

vid-ká szb bs

1969. augusztus 15.

miskolc ivóvízkészletét a környező hegyek forrásai biztosítják. ezeknek a víznyerőhelyeknek hozama azonban a nyári szárazságban jelentősen csökken és így sok nehézséget okoz a magasabban épült lakóházak ellátása. az évről-évre új lakótelepekkel gazdagodó iparváros vízellátási gondjainak enyhítésére a sajtómenti és a miskolci vízművek együttműködési szerződést kötött. eszerint a tanács anyagi támogatásával - az új hernádnémeti csucsvízmű felépítéséig - a borsodi regionális vízművet is bekapcsolják az iparváros vízszolgáltatásába. /folyt.köv./

8.45/szb

-8-

900
1030 DM

bb 11. /két vállalat... 1. folyt./-szb

mintegy huszonötmillió forint felhasználásával bővítik a sajtó-ecsegi és borsodsziráki vízműveket, ahonnan több kilométer hosszú gerincvezeték vezet le miskolcig. a távvezeték már épül és az őszi hónapokban készül el. így a borsodi regionális műből a jövő évtől kezdve naponta tízezer köbméter vizet továbbítanak majd miskolc új városrészébe: a több mint kétezer lakásból álló szentpéterikapui lakótelepre és a mellette felépült kórházvárosba. /mti/

--

bb 12. új találmány: ventilátoros termálviz-hűtés szigetváron

vid-ká szb bs

1969. augusztus 15.

a szigetvári fürdőben újszerű vízűtést valósítottak meg az országos vízügyi hivatal találmánya alapján. tíz méter magas hűtőtornyot építettek, s benne nyolc méter hosszú, zárt csőrendszerben kering a föld mélyéből előtörő 62 celsius fokú víz. a torony belsejében négy, nagyteljesítményű ventilátor hűti a levegőt, és természetesen a csőhálózatot. így „higítás”, nélkül, 39 fokra csökken a termálviz hőmérséklete, mire a medencébe ömlik. a megoldás azért is hasznos, mert így a termálviz nem veszít jótékony, gyógyító hatásából. /mti/

--

bb 13. jubileumi kiadvány kondorosi „dolgozók”, tsz-ről

vid-ká szb bs

1969. augusztus 15.

az állami gazdaságok és számos termelőszövetkezet fennállásának 20. évfordulója alkalmából napjainkban sok jubileumi kiadvány lát napvilágot. az egyik legérdekesebb történelmi dokumentummal azonban a kondorosi „dolgozók”, tsz dicsekedhetik, náluk ugyanis „házi történelem”: sarkoly mihály alapítótag vetette papírra a két évtized küzdelmeit, eredményeit. az olvasmányos, regényszerű kiadvány szerzője krónikáját a 13 alapító tag elhatározásával kezdte, majd a „dolgozók”, tsz gyors fejlődésével folytatta. ma ezerkétszáz tagnak ad biztos kenyeret a szövetkezet, amely többször nyerte el a „kiváló termelőszövetkezeti gazdaság”, címet. a tagok évi átlagkeresete meghaladja a 22 ezer forintot. /mti/

--

8.55/szb

-9-

900
1030 DM

bb 15. a Lottó heti nyerőszámai

tr szb -cz

1969. augusztus 15.

a sportfogadási és lottó igazgatóság tájékoztatása szerint síófokon a szabadtéri színpadon megtartott lottósorsoláson a 33. játékhéten a következő számokat húzták ki:

8, 20, 22, 56, 89.
/mti/

--

bb 14. összeomlott az épülő raktár

vid-ká szb -cz

1969. augusztus 15.

a zala megyei tőrjei termelőszövetkezetben összeomlott az építés alatt levő vasbetonvázaz gyümölcsösomgaoló és raktárépület. az épület összeomlásánál szerencsére emberéletben nem esett kár. az építéstudományi intézet közreműködésével szakértők vizsgálják a műszaki baleset okát, nevezetesen azt, hogy a terv rossz-e, vagy az épületelemben van-e a hiba./mti/

--

bb 17. „bokrosított”, kutfurás a szegedi szénhidrogén medencében

vid-ká szb -cz

1969. augusztus 15.

az alföldi kőolajfurási üzem szegedi üzemegységének dolgozó tóth béla mérnök irányításával újfajta, úgynevezett bokrosfurást kezdtek. ennek lényege az, hogy egy „bokorban”, vagyis egymástól 8 méter távolságra jelölték ki a furáspontokat. az algyői 284, 310 és 311 számú pontokon egymás után mélyítik majd a 2000 méteres kutakat. amikor az elsővel elkészülnek, 8 méterre elmozgatják, tovább tolják az rd-23-as furótornyot és megkezdődik a második, majd később ugyanígy a harmadik furás. ennek a módszernek az előnye elsősorban a gazdaságosság és az időnyereség. a hatalmas furótornyot nem kell szétszedni, elszállítani, majd újból összeállítani. a három egy csoportban levő kut rendeltetése az lesz, hogy az olajkitermelés közben csökkenő rétegenergiát e kutak termályizének visszanyomtatásával pótolják. /mti/

--

11.00/szb

-10

11.18
11.20
11.22 DM

bb 16. nyolc-tíz szintes háztömbök a központban, kertes házak a peremkerületekben - elfogadták békéscsaba távlati fejlesztési tervét

vid-ká szb -cz

1969. augusztus 15.

milyen lesz békéscsaba 1980-ban és 2000-ben, hogyan fejlesztik gyorsított ütemben az egykori „földszintes várost”, - erről tárgyaltak a békéscsabai városi tanács vb pénteki ülésén. 1960 óta mintegy négyezer lakás épült a városban, az ütem azonban nem kielégítő. a város területileg nem növelhető ezért kilenc kerületben sajátos fejlesztési programot ír elő. a központban főként nyolc-tíz szintes paneles háztömbök és öt-szintes téglaközépblokkos házsorok épülnek, míg a peremkerületekben kertesházakat emelnek.

kórház, több irodaház általános iskola, gimnázium, óvoda, bölcsőde épül az elkövetkező időszakban. az egyes körzetekben szolgáltató kombinátokat rendeznek be. az élővíz csatorna partján jelölték ki a hétvégi üdülőtelep helyét. az új üzemeket három ipari centrumban telepítik, s ezeket erdősávokkal választják el a várostól.

eddig csaknem 1400 lakásba vezették be a földgázt, s az elkövetkező években az intézmények is sorra áttérnek az olcsóbb tüzelésre. a szennyvízhálózat és a derítőrendszer építésére száz millió forintot költenek, a vandhát vízmű és kutrendszer építésére 35 milliót.

/mti/ a vb ülés a távlati városfejlesztési tervet elfogadta.

--

bb 18. tökéletesedett a szakszervezetek gazdasági szervező munkája veszprém megyében

vid-ká szb -cz

1969. augusztus 15.

pénteken ülést tartott a szakszervezetek veszprém megyei tanácsának elnöksége a gazdasági szervező munka feladatairól. örvendetes tény, - hangsúlyozta az elnökség beszámolója - hogy a termelési tanácskozások, műszaki konferenciák a vállalatok gazdasági élete irányításának nyilvános fórumaivá váltak. /folyt.köv./

10.13/szb

-11-

11.18
11.20
11.22 DM

bb 18. /tökéletesedett... 1. folyt./-szb

elmondották az ülésen, hogy a szakszervezeteknek az idén sok újszerű feladatot kellett megoldaniuk, mint a tervezésben való részvétel, az ösztönző bérrendszer továbbfejlesztése. a helyenkint tapasztalt hiányosságok ellenére tökéletesedett a szakszervezetek gazdasági szervezőmunkája. szembetűnően fejlődik veszprém megyében a munkaverseny mozgalom. statisztikai adatok szerint a bérből és fizetésből élők 31 százaléka részt vesz a munkaversenyben és a szocialista brigádmozgalomban.

az ülésen megállapították, hogy a vállalatok még nem élnek megfelelően az önállóság adta lehetőségekkel. fogyatékoságok mutatkoznak a termelőkenység fokozásánál és a takarékosági szemlélet sem vált még teljesen uralkodóvá. az anyagi ösztönzés nem minden esetben szolgálja a gazdaságossági törekvéseket. /mti/

--

bb 19. „szárnyra keltek,, a szárnyasok

vid-ká szb -cz

1969. augusztus 15.

pénteken ötszáz huscsibét, illetve tojót hajóztak be a ferihegyi repülőtérre. a moszkvában 20-án nyíló magyar mezőgazdasági kiállításra a bábolnai állami gazdaság külön repülőgéppel küldte a bemutatásra szánt állományt. ezekkel a szárnyasokkal telepítik be a moszkvai kiállításon már felépült bábolnai alumíniumtárolót. a szakemberek így a helyszínen tanulmányozhatják a bábolnaiak külföldön is elismert korszerű állattartási, tenyésztési technológiáját. /mti/

--

bb 20. új nevelők fogadása szabolcsban

vid-ká szb -cz

1969. augusztus 15.

a szabolcs-szatmár megyébe érkezett új nevelőket pénteken fogadták a megyei és járási tanács vb művelődésügyi osztályai. a járási tanácsokon az általános, a megyei a középiskolai nevelőket köszöntötték és tájékoztatták a szabolcs megyei helyzetről. az idén 44 fiatal középiskolai tanár érkezett a megyébe, főként a debreceni egyetemről. közülük tizenhatan társadalmi ösztöndíjjal végezték tanulmányaikat. ők azokban a községekben tanítanak majd, ahonnan az anyagi segítséget kapták. a fiatal nevelők szombaton már elfoglalják munkahelyüket, ismerkednek az új környezettel, fokozatosan bekapcsolódnak a tanév előkészítésébe. /mti/

--

11.50/szb

-12-

1155/20

bb 21. elkészültek az első mozaiklapok a bvm szolnoki épületelemgyárának komplex gépsorán

vid-ká szb -cz

1969. augusztus 15.

az alföld egyik legnagyobb építőipari létesítményében, a bvm új szolnoki épületelemgyárában megkezdte a próbaüzemelését a mozaiklapokat gyártó komplex automata gépsor, amelyet az nszk-beli henke cégtől szereztek be és európa legkorszerűbb gyártó sorának számít. az első kibocsátott, préselt mozaiklapok minősége szinte kifogástalan. a komplex gépsor szabályozása és próbaüzemelése mintegy másfél-két hónapot vesz igénybe, s csak ezután kezdik meg az üzemszerű termelést. az építőipar fontos termékéből, a mozaiklapokból évente nyolcszáz ezer négyzetmétert, vagyis huszmillió darabot gyártanak. /mti/

--

bb 22. megkezdte munkáját a beregi tartósító üzem

vid-ká szb -cz

1969. augusztus 15.

öt beregi termelőszövetkezet és a szabolcs-szatmár megyei mezőgazdasági termékeket értékesítő szövetkezeti központ közös vállalkozásában új tartósítóüzem épült és kezdte meg munkáját vásárosnaményban. az üzemben két szárító gépegységgel, olajéggős jugszláv berendezés segítségével almát, szilvát, stb. tartósítanak szárítással. az üzemben a szárítást megelőző folyamatokat - a mosást, hámozást, darabolást - is gépesítették. egy idényben - éjjel-nappali üzemelés mellett - 200-300 vagon szárított gyümölcsöt készítenek. /mti/

--

bb 23. hatvan virágért ^{üzlet} vásárnapi ügyelete az ilonáknak

1 kf/kf szb 1e

1969. augusztus 15.

a hétfői ilona nap előtt a virágért félmillió forintos forgalmat vár a kedvelt név viselőit köszöntő csokrokból, tálakból kosarokból. a virágüzleteket szombatra feltöltik vágott virággal, az indulásra egyebek között 80 000 szál szegfűvel, rózsával, gladiolusz-szal s 15 000 szál válogatott kaktusz-dáliával. az ilona nappal megindul a cserepes zöld- és virágosnövény forgalom is, ezekből szintén 15 000 kerül az üzletekbe.

/folyt.köv./

1300/20

-13-

bb 23. /hatvan virágért... 1. folyt./-szb

vasárnapra megerősíti Dgyeletét a virágért. a szokásos 28 bolt helyett 60 tart nyitva 9-17 óra között. teljes felkészültséggel, három kocsival, több kötőnővel várja a megrendeléseket a telefon-virágszolgálat is. vasárnap ugyancsak nyitva tartják a virágelosztót, ahonnan szükség esetén három teherautó hordja az utánpótlást az üzleteknek. /mti/

bb 24. budapesti csuklósok pécsi „kórháza,, - a mecsek-aljai városban újítják fel a fővárosi csuklós autóbuszokat

vid-ká szb -cz

1969. augusztus 15.

a pécsi 14-es autójavító vállalat telepéről pénteken délután „házi ünnepség,, keretében indították utnak budapestre a budapesti közlekedési vállalat megbízásából felújított első csuklós autóbuszt. az új, korszerű javító üzem eredetileg nysa-kocsik nagyjavítására rendezkedett be. ez azonban nem kötötte le az üzem kapacitását és ezért jelentkeztek a budapesti pártbizottság felhívására, amely vidéki üzemek segítségét kérte a főváros közlekedésének javításához. a bkv vezető szakemberei elismeréssel nyilatkoztak az első csuklósbusz felújításáról, a munka minőségéről. még ebben az évben husz, jövőre 85 gépkocsit újítanak fel pécsen budapest részére. /mti/

bb 25. az anyag- és ár hivatal a fogyasztói árintézkedések hatásairól

1 sl/tr szb 1e

1969. augusztus 15.

a kormány gazdasági bizottsága az országos anyag- és ár hivatal elnökének jelentése alapján megtárgyalta az 1968. végén és az idén bevezetett, a fogyasztói árakat érintő központi intézkedések hatásait, eddigi tapasztalatait.

a jelentés megállapítja, hogy az árintézkedések négy csoportba sorolhatók, mégpedig:

- a kereslet ösztönzése érdekében - viszonylag szűk körben - hatóságilag megváltoztatták néhány fogyasztási cikk és szolgáltatás rögzített, vagy maximált árát. /például egyes tüzelőanyagok árát csökkentették./

/folyt.köv./
13.00/szb

-14-

13.00

14.00 DM

bb 25. /az anyag-... 1. folyt./-szb

- tovább egyszerűsítették a forgalmiadó rendszert, összevonták a túlzottan differenciált adókulcsokat, ezzel közelítve a fogyasztói árakat a termelői árak arányaihoz. /főként a ruházati cikkeket és a gépipari fogyasztási cikkeket érintették ezek az intézkedések./

- néhány kivételezés /vámfelüggesztések, dotáció, stb./ csökkentése /például a ruházati és a vendéglátóiparban/.

- a szabad árak körének bővítése /főleg az import fogyasztási cikkekénél és néhány más nem alapvető termékénél./

a jelentés utal arra, hogy bár az intézkedések bevezetése óta viszonylag rövid idő telt el, néhány tapasztalatot már le lehet vonni. a jelek szerint különösen a hatósági árak változtatása általában elérte a kívánt célt. az adórendszer egyszerűsítésével jelentős lépés a termelői és a fogyasztói árak szervezettebb összekapcsolásához. a részleges piaci feszültség hatására előre láthatólag nem teljesen az előirányzott mértékben realizálódnak azok a központi számítások, amelyek szerint az adókulcsok összevonásából eredő ármozgások csökkentik az árszintet. a vállalatoknak ugyanis módjuk van arra, hogy bizonyos feltételek mellett - a piaci viszonyoktól függően az adórendezés ellenére változatlanul tartsák az árakat, vagy a központi intézkedésektől eltérő mértékű csökkentést vagy emelést hajtsanak végre. a ruházati cikkek piacán 1968 második felétől bizonyos mértékű áremelkedés tapasztalható, s ez - bár lassuló ütemben - az elmúlt hónapokban is folytatódott. az ipari és kereskedelmi vállalatok éltek azzal a lehetőséggel, hogy a ruházati árak egy részét egyelőre nem vagy nem a központi adóintézkedésnek megfelelő mértékben módosítsák. az adócsökkentés azonban mindenképpen befolyást gyakorolt az árszint alakulására. a központi intézkedés árcsökkentő intenciója fékezte az áremelés tendenciáját ott is, ahol maga az árcsökkenés nem következett be.

a szabad árak körének bővítése az árszínvonalban eddig érdemleges problémát nem jelentett. az elmezt tendenciák alapján 1969-re várható átlagos fogyasztói árszínvonal - a becslések szerint - az előirányzott kereteken belül marad. ebben jelentős szerepe lehet a zöldség- és gyümölcsárak második félévi kedvező alakulásának és a ruházati piacon tapasztalható feszültség enyhülésének.

/folyt.köv./

13.15/szb

-15-

13.15
14.00 DM

bb 25. /az anyag-... 2. folyt./-szb

a jelentés ezután az intézkedések gyakorlati tapasztalatait elemzi. a leszállított áru cikkek közül a hazai brikett forgalma az első negyedévben /az előző év első negyedéhez képest/ csaknem 60 százalékkal, a tűzifa 21 százalékkal emelkedett. a mecalor olajból az áruszállítás utáni napokban megkétszereződött a forgalom. az a forgalomnövekedés azonban csak részben az árintézkedések eredménye. a hazai brikett forgalmát befolyásolta például az, hogy hiányzott az ndk-ból származó brikett. egyébként a tűzifa forgatának növekedése még mindig kisebb mint amekkorára számítottak. az új, magasabb oktánszámú motorbenzinből, amelynek árusítása április 1-én kezdődött meg - annak ellenére, hogy az új üzem beindítása később - zökkenőmentes az ellátás.

a vendéglátóiparban úgy alakultak az ételárak, mint ahogyan azt a dotáció-csökkentésekor számították. a szurópróbaszerű vizsgálatok szerint az elmúlt hónapokban elsősorban a tanácsai vendéglátóipari vállalatoknál emelkedtek az árak, a szövetkezeti hálózatban az áremelés az előirányzott alatt maradt, illetve számos helyen az árak változatlanok.

a forgalmi adórendszer egyszerűsítésének előkészítése oyl-módon történt. hogy az több területen lehetővé tegye az árszint változatlanóságát, vagyis a tervezett áremelkedések és árcsökkenések kiegyenlítsék egymást. a ruházati termékek adókulcsainak összevonását úgy tervezték meg, hogy azok még kisebb mértékű árszín-csökkenést is lehetővé tegyenek. az első tapasztalatok szerint azonban a szabadabb árforrágba tartozó ruházati cikkeknel csak fokozatosan érvényesülnek ezek a célok. a vállalatok egy része a felemelt adókulcsok nyomán emelte egyes cikkek árát, viszont ahol az adókulcsot csökkentették, ott ezt nem mindig vezették át az árakon. ennek az az oka, hogy különösen a divatos és nagyobb mértékben keresett ruházati cikkeknel a kereslet igen élénk volt, a kínálat pedig nem bővült a megfelelő mértékben. az árak alakulásában kétségkívül szerepet játszik az is, hogy bizonyos szabályozók nem

ösztönözték kellően a kereskedelmet arra, hogy a keresett cikkeknel megfelelően feltöltse készleteit. egyes ösztönzők a jelek szerint inkább a készlet csökkentésének irányába hatottak. a kereskedelem óvatos beszerzési politikája következtében le nem kötött ipari kapacitásokat exportszállításokra állították át, így itthon bizonyos választékokból hiányok keletkeztek. ez a helyzet a termelő vállalatoknál bizonyos mértékű áremelési tendenciát váltott ki. a ruházati piac helyzetének javítására teendő intézkedések az év végére valószínűleg már nagyobb mértékben ösztönzik a vállalatokat, hogy éljenek az adórendezés adta árcaökkentési lehetőségekkel.

/folyt. köv./
13.30/szb

-16-

13.30
14.10 DM

bb 25. /az anyag-... 3. folyt./-szb

a vas-műszaki cikkek közül a központi intézkedések főleg a lemezjátszókat és a centrifugákat érintették, ahol megszüntették az árkiegészítést. erre számítottak, hogy az ezt követő áremelkedés hatására ezekből a forgalom csökken, vagy legfeljebb változatlan marad. ezzel szemben a háztartási centrifugából az év első két hónapjában, vagyis a darabonkénti ár 300 forintos emelkedése után, a kiskereskedelmi forgalom 45 százalékkal magasabb volt, mint a múlt év hasonló időszakában. a lemezjátszóknál is megszűnt a 25 százalékos árkiegészítés, a fogyasztói ár azonban csak négy százalékkal emelkedett, mivel a gyártó vállalat a piac megtartása érdekében 21 százalékos nyereségre terhére átvállalt.

a jelentésnek az árformákról szóló része megállapítja, hogy a lakosságot érintő összes fogyasztási cikkek közül ez évben 1968-hoz képest a rögzített árformába sorolt cikkek aránya 20-ról 16, a hatósági korlátozások között mozgó árucikkeké 27-ről 24-százalékra csökkent, a maximált áru termékek köre 30-ról 31, a szabadárúaké pedig 23-ról 29 százalékra emelkedett. az alapvető áruk kivételével az import fogyasztási cikkek szabad ár formába kerültek. ezzel azt is el akarták érni, hogy árköltöttségek ne akadályozzák az ellátás javítását, bővítését import útján is. egyes területeken elérték ezt a célt, sokhelyütt azonban még nem sikerült feloldani a piaci feszültségeket. ezért vált lehetővé, hogy a legkeresettebb importcikkek a vállalatok esetenként még a kiadott kalkulációs irányelvek szerinti áránál is drágábban adják.

a gazdasági bizottság a jelentést tudomásul vette. /mti/

bb 27. győr megye legnagyobb borospincéje épül győrről

vid/ká/-s cz

1969. augusztus 15.

a badacsonyvidéki állami pincegazdaság győrről az iparcsatorna partján épített fel a megye legnagyobb borospincéjét. a pince 300 - 1,000 hektóliteres beton- és fa hordóiban egyszerre 24 ezer hektóliter bort tárolhatnak majd a soproni és pannonhalmi borvidék terméséből. a győr megyei állami építőipari vállalat dolgozói a pincelabirintus elkészítése után hozzáálltak a felszíni épületek kivitelezéséhez.

a 42 millió forint költséggel épülő pincéhez palackozó üzem is tartozik majd, amelynek gépsorain óránként 24 ezer üveget töltenek meg a tájegység boraival.

a győri borkombinát a jövő év közepére készül el. /mti/

13.38/-s

-.-

- 17 -

13.42
14.10 DM

bb 29. időjárásjelentés

gk/-s cz

1969. augusztus 15.

a meteorológiai intézet jelenti 1969. augusztus 15-én,
pénteken 13.00 órakor:

zárók, zivaterek

közép-európában és a földközi-tenger nyugati medencéjében a délnyugat felől áramló nedves, meleg légtömegek hatására sokfelé zápor, zivatar keletkezik. ugyanakkor szárazföldünk nyugati partjai fölé hűvösebb óceáni levegő érkezik és kíséretében a szovjetunió európai területén a sarkvidékről áramló hideg légtömegek okoznak futó záporokat, sőt a fehér-tenger vidékén hózáporokat. csütörtökön a legmagasabb nappali hőmérséklet moszkvától északkeletre csak 8-13, viszont közép- és dél-európában 30 - 35 fok között volt.

házánkban csütörtökön változóan felhős, fülledt, meleg idő volt. a kora délutáni óráktól kezdve többfelé keletkezett zápor, zivatar, sőt egy-két helyen jégeső is hullott. a lehullott csapadék mennyisége szeszélyes területi eloszlásban általában 10 milliméter alatt maradt, de egyes zivatargócokban elérte a 10-20, sőt tiszaroffon 28, kunhegyesen 44, kunmadarason a 62 millimétert is. a hőmérséklet napközben 29-33 fokig emelkedett, ma hajnalra csak 16-22 fokig hűlt le a levegő. a délelőtti folyamán a keleti országrészben erősen, máshol változóan felhős volt az ég. többfelől jelentettek újabb záport, zivatart. a hőmérséklet 11 órakor a borultabb, esős helyeken 19-24, máshol 25-29 fok volt.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 25 fok, a sokévi átlagnál 3,7 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 27 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 755 milliméter, mérsékeltén süllyed.

a balaton vizének hőmérséklete siófoknál 11 órakor 25 fok volt.

várható időjárás szombat estig: általában felhős idő, sokfelé esővel, zivatarral, helyenként jégesővel. mérsékelt, időnként élénk déli, délnyugati, a zivatar idején átmenetileg megerősödő északnyugati szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 15-20; legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton általában 24-28 fok között, délkeleten 30 fok körül.

a duna vizállása budapestnél 195 centiméter./mti/

--

13.45/-s

- 18 -

1358
1410 DM

bb 26. a mecseki aknamélyítő nyerték az alagutépítési versenytárgyalást

vid/ká/-s cz

1969. augusztus 15.

a bányászati aknamélyítő vállalat mecseki körzete nyerte a versenytárgyalást és kapott megbízást a mávtól az új abaligeti alagut elkészítésére. ezzel sok-sok évi tervezgetés után megvalósuláshoz érkezik a budapest-pécs vasútvonal godisa-bükkösd közötti, elavult szakaszának rekonstrukciója. a kilenc kilométer hosszú „kritikus” pályarészen a kedvezőtlen terepviszonyok emelkedők, sok-sok kanyar - miatt a gyorsvonatok csak jelentős sebességcsökkenéssel, a teherszerelvények pedig tolatómozdony segítségével közlekedhetnek. a rekonstrukciót sürgette az 1982-ben épített abaligeti alagut, valamint a több mint félmillió zaddal ezelőtt emelt két völgyhid rossz állapota is. alapos tanulmányozás után úgy döntöttek az illetékesek, hogy bükkösd és godisa között, abaliget állomás érintésével új nyomvonalon vezetik a vasutat. a jelenlegi 220 méteres helyett 650 méter hosszú új alagutat fúrnak, kiiktatják a völgyhidakat, a kanyarokat „levágják”, s így az új szakasz 1,2 kilométerrel rövidebb lesz.

a 100 millió forintos beruházás terveit szeptemberben bocsátják zsűri elé és egyeztetik a pécs-budapest közötti vasútvonal felújításának dokumentációját készítő más tervező intézettel.
/mti/

--

bb 28. gyár a duna medrében - visszahódítják a víztől a szárazföldet nyergesujfalu

vid/ká/-s cz

1969. augusztus 15.

akárcsak hollandiában nyergesujfalu is a víztől hódítják vissza az értékes szárazföldet. a helyszükével bajlódnó eternitgyár 62.000 négyzetméternyi területet „rabol el”, a dunától. nyergesujfalunál a duna ugyanis rendkívül széles, nagy ivben kanyarodik és a mostani munkával tulajdonképpen a pangó vízű, hordalékkal feltöltött, hajózásra is alkalmatlan kanyarból „vágják le”, hódítanak vissza egy ívet. először óriás mennyiségű, nagyméretű követ, majd apróbb zuzalékkal töltik fel a medret. így viznívó fölé emelkedik a töltés és amint szerkezetileg is megállapodik, az új partszakaszra már építhet az eternitgyár. a területablással a dunának ezen a szakaszán javítanak a folyam áramlási viszonyain, a kanyarban kisebb lesz a feltöltődés és gyorsul az öntisztulási folyamat.

a munka több évig is eltart és a költségek meghaladják a husz millió forintot. az első part, illetve vizszakasz leválasztását most kezdték meg. dunabogdányból uszályokon szállítják nyergesujfalura a terméskövet, s ezzel töltik fel az átlag négy és fél méteres vizmagasságú folyamrészt. naponta 400 tonna követ építenek be a leválasztandó partszakaszba. az uszályokból a mahart óriás darujával rakják ki, illetve szórják a folyamba a köveket./mti/

13.52/-s

--

- 19 -

1408
1430 DM

bb 30. Létszámrekord a szakmunkásképző iskolákban - miniszteri utasítás az iskolák munkarendjéről

1 sl/tm/-s ie cz

1969. augusztus 15.

a munkaügyi miniszter most megjelent utasításában intézkedik az 1969-70-es tanévre a szakmunkásképző iskolák munkarendjéről.

a miniszteri utasítás részletesen szabályozza a tanévnyitás, a vizsgák, a főbb tantestületi értekezletek, a szünetek, a tanévzárás időpontját, intézkedik a tanulmányi versenyekről, a szakmunkástanulók országos kiállításáról, és egyéb kérdésekről.

mint a munkaügyi minisztériumban elmondották, a szakmunkásképző apparátus az új tanévre különös gondot készít fel, mert a szakmunkásképző iskolákban újabb létszámrekord várható. az 1969-70-es tanévre 92 000 első osztályost vesznek fel, ami a demográfiai hullám csúcspontját jelenti. ez a szám nagyobb, mint a felszabadulás óta bármikor. a három évfolyamon összesen 223.000 tanuló vesz majd részt, 13.000-nal több, mint tavaly.

a pedagógusi kart a tanulók létszámával arányosan növelik, az elhelyezési lehetőségek azonban meglehetősen szűkösek. az új tanévre 196 új tantermet és 470 tannhelyi munkahelyet létesítenek, az otthonok befogadó képességét 1280-nal bővítik, ami a szükségletekhez képest kevés. az általános iskoláktól is kölcsön vesznek tantermeket az oktatás zavartalan lebonyolítására. a demográfiai hullám elvonulása után is fokozott gondot fordítanak a szakmunkástanuló képzésre. örvendetes ugyanis, hogy az általános iskolából kikerülő és tovább tanuló fiatalok közül mind nagyobb arányban jelentkeznek szakmunkás tanulóknak. ennek ellenére -s az ideai tapasztalatok is ezt igazolják - egyes szakmákban még mindig kevés a jelentkező. különösen vonatkozik ez a fővárosra, ahol már tavaly elérte a csúcspont a demográfiai hullám, s az idén körülbelül ötezerrel kevesebben kerülnek ki az általános iskolákból. budapesten jóval több fiatal fel tudnának venni szertályos, lakatos, víz-, gáz-, csőszerező, épületlakatos, vasbetonszerelő tanulóknak, kevesen jelentkeznek a hajóépítő szakmára is.

vidéken - főleg a megyeszékhelyeken - az építőipari szakmára várnak további jelentkezőket./mtl/

- 20 -

14.20/-s

14.20
14.30 DM

bb 31. tiszta lesz a színva vize

vid-ká szb -cz

1969. augusztus 15.

a lenin kohászati művek rendelkezése a tatabányai szénbányáknál elkészült a különleges vákuum rendszerű szűrődobos víz-tisztító berendezés, amelyet a díósgyőri kohóknál keletkező zagyviz tisztítására használnak majd fel. a finom vasparral sürrün telített zagyviz jelenteg a miskolcon átfolyó színva patak legkárosabb szennyezője, amely a patak vizét sötétvörösrre festi. a több mint tízenöt millió forintba kerülő tisztító rendszer telepítési helyén megkezdtek a tereprendezeit, s a jövő hónap elején hozzáfognak a létesítmény megépítéséhez. az ülepítő k beiktatásával működő berendezés a jövő év elején kezd meg munkáját, s ezután a díósgyőri kohók zagyvize már tisztítva kerül a színvába, megszűnik tehát a patak jelenlegi vörösbarna színe./mtl/

bb 32. osztrák gyógyszerész küldöttség győr-sopron megyében

vid-ká szb -cz

1969. augusztus 15.

osztrák gyógyszerész küldöttség érkezett győr-sopron megyébe, georg petrusnak, az osztrák gyógyszerész kamara elnökének vezetésével. a küldöttség tagjai meglátogatták a soproni patikamuzeumot. a járás modern községi gyógyszerertárait, majd józsa alajosnak, a győr-sopron megyei gyógyszerertári központi igazgatójának kíséretében szombathelyre utaztak, ahol résztvettek a vas megyei gyógyszerészeti társaság tudományos tanácskozásán. a tanácskozáson georg petrus előadást tartott./mtl/

bb 34. bezárt az „erdei iskola”, tatabányán

vid-kz szb -cz

1969. augusztus 15.

pénteken ünnepélyesen bezárták tatabányán az általános iskolások első napközis táborát. a korábbi években a napközis gyerekek rendszerint az iskolákban, illetve azok udvarán töltötték a nyarat. az új tábor viszont romantikus környezetben, az erdővel övezett strandfürdő mellett építették fel társadalmi munkában a város üzemei, vállalatjai. naponta 250-300 gyereket vittek külön autóbuszokon az „erdei iskolába”, és változatos programmal gondoskodtak szórakozásukról. közös kirándulásokat, vetélkedőket rendeztek és uszni is megtanították őket. 6/mtl/

14.45/szb

14.45
14.50 DM

- 21 -

bb 33. sajtótájékoztató a magyar állami népi együttes új
műsoráról

vid-kz szb -cz

1969. augusztus 15.

pénteken a szegedi szabadtéri játékok igazgatóságán sajtó-
tájékoztatót tartottak a munka vörösvirág érdemrendjével ki-
tüntetett magyar állami népi együttes „jeles napok” című új
műsoráról, amelyet szombaton este a dóm téri színpadon hazánk-
ban először mutatnak be. dr. tari jános, a játékok igazgatója
fehér istván, a népi együttes igazgatója, rábai miklós rendező-
koreográfus és az állami népi együttes más vezetői a felkés-
zülés eredményességéről tájékoztatták az újságírókat.

elmondották, hogy a produkció egy különleges kalendárium:
a magyar nép tizenkét jeles napját eleveníti meg. az év ti-
zenkét hónapjához kapcsolódó népszokások táncos, dalos feldol-
gozásához, más-más tájegységekből gyűjtötték a dalokat, a mu-
zikát és a táncokat. ennek megfelelően a különféle jelenetek-
ben tizenkét féle színes népviselet lesz látható a színpa-
don. az előadás zenéjének szerzői - gulyás lászló, kocsiár
miklós és daróci bárdos tamás - ugyancsak a folklorra támasz-
kodtak alkotómunkájukban. a táncokhoz tág teret adnak a sándor
lajos és horváth mihály által tervezett díszletek, amelyek hát-
teret adó elemein az év 12 hónapjának stilizált állatövi jegyei
láthatók. érdekessége a díszletezésnek, hogy a központban levő
két lépcsősorot maguk a táncosok játék közben rendezik át, je-
lenetről-jelenetre más-más formákat alakítanak ki.

rábai miklós hangsúlyozta, hogy a jeles napokat kifejezet-
ten a szabadtéri játékok színpadára komponálták. a regélés,
a zöldségjárás, az aratóünnep, a szőlő őrés, a pásztorfo-
gadás és a többi jelenet nem különül el egymástól, a kompozí-
ciók egymásba olvadnak, ezzel is jelzik a népművészet egysé-
gét.

a jeles napokat augusztus 16-án, 19-én és 20-án tekinthe-
tik meg az érdeklődők a dóm téri színpadon.

a sajtótájékoztatón ismertették, hogy a magyar állami népi
együttes szegedi fellépése után londonba utazik. augusztus 27-
től huszonegy napon át a royal festival hallban lépnek fel mu-
sikáló tájak című műsorukkal. /mti/

14.55/szb

1100 szb

1969. aug.

-22-

bb 35. károkat okozott a pénteki zivatar nógrád megyében
vid szb -cz

1969. augusztus 15.

az augusztus 15-ére virradó hajnalban lezudult hatalmas zá-
por, és villámlás károkat okozott nógrád megyében. salgótar-
jánban a csapadékvíz hordalékkal árasztotta el az utcákat, el-
öntötte a megyei postahivatal, a nógrádi szánbányák központjá-
nak, és más középületek pincéjét. a postahivatal pincéjében
beáztak a telefonkábelek s így a várcs telefonállomásainak
mintegy 8-10 százaléka üzemképtelenné vált, s a helyreállítás
legalább három napot vesz igénybe. több helyen átmeneti zavart
okoztak a helyközi távbeszélőhálózatban a villámcsapások is.
ugyancsak villámcsapás következtében felrobbant a salgótarján-
pásztor-hatvan közti huszakilovoltos távvezeték egy teljesítmény-
kapcsolója. emiatt kisterenyén, taron, nagybátonyban és pász-
tón hosszabb ideig szünetelt az áramszolgáltatás. tüzet is oko-
zott a villám: kigyulladt a béri béke termelőszövetkezet buza-
asztaga. az anyagi kár eléri a százötvenezer forintot. /mti/

bb 36. a magyar zoo-iskola sikere külföldön

1 tz/gk szb 1e

1969. augusztus 15.

most érkezett haza dr. bogsch irma, a budapesti állatkert
tudományos dolgozója arról a szimposiumról, amelyet „zoo-isko-
la”, jelleggel tartottak rostokban. a tanácskozáson tíz euró-
pai ország szakemberei tekintették át, milyen módszerekkel le-
het a tanulók biológiai oktatását korszerűbbé, érdekesebbé ten-
ni.

a magyar kutató ismertette a budapesti módszert, hogy tud-
niillik több iskola növendékei számára rendszeresen az állat-
kertben tartják az élettani órákat, s a tananyagot közvetlenül
az élő állatokon demonstrálják, természetesen azoknak minden
károsítása nélkül.

az előadást a külföldi szakemberek igen nagy érdeklődéssel
hallgatták, és sokan közülük - mint elmondották - hazájukban
javasolni fogják a budapesti módszer bevezetését. /mti/

14.58/szb

1503 szb
1969. aug.

-23-

bb 37. Ünnepelesen elhelyezték a zánkai uttörőváros alapkövét
- 50 000 uttörőt fogad majd évente

vid/kz/um cz

1969. augusztus 15.

a balaton partjának közepén, zánka és akali között, egy erdei tisztáson pénteken többszáz egyenruhába öltözött uttörő sereglett össze, hogy tanuja legyen az ott felépülő uttörőváros ünnepeles alapkövetésének. megjelent az ünnepelesen timár mátyás, a minisztertanács elnökhelyettese is.

az ünnepelesen méhes lajos, a kisz központi bizottságának első titkára mondott beszédet. az első nagy hazai táborban, csillebércen, mint mondotta, már eddig több, mint 100.000 hazai és külföldi gyerek nyaralt. felujtására 50 millió forintot áldoznak. a magyar uttörők legnagyobb tábora azonban a zánkai uttörőváros lesz. ebben az üdülőközpontban évente 50.000 gyermek jut üdülési, táborozási lehetőségre. megemlítette, hogy ez évben az ország összes táborában 150.000 pajtás kapott helyet. a zánkai tábor felépülése után tehát egyharmaddal megnő a pajtások táborozási lehetősége.

méhes lajos elmondotta, hogy a kormány 300 millió forintot áldoz a zánkai uttörőváros építésére. a legideálisabb helyen, közel a tóhoz a balatonfelvidék legszebb tájkoszorujában, 340 holdas területen épül a központi tábor, amelynek kőépületeit télen is használhatják. mellette 24 egyenként 120 személyes altábor épül. ezenkívül színház, szabadtéri színpad, egészségház, tornaterem, számos üzlet, csónakház, vízparti klubház, strand, hajókikötő és sporttelep áll majd az uttörők rendelkezésére.

a jövő évben már elkészül a kikötő, a klubház és strand. befejezik 1970-re a közművesítést is. az uttörő város, amely 1974-ben készül el teljesen, két év múlva részben már vendégfogadásra alkalmas lesz.

méhes lajos beszéde után került sor az uttörőváros alapkövetésére. a tábor urnába zárt alapító levelét és makettjének fényképét timár mátyás a kormány elnökhelyettese helyezte el a központi épület alapjában. /mti/

- 27 -

15.55/um
1600 zel

bb 38. együttműködési megállapodást kötött a „volán,, és a szegedi szabadtéri játékok igazgatósága

vid/kz/um cz

1969. augusztus 15.

a szegedi szabadtéri játékok igazgatóságán pénteken dr. tari jános, a játékok igazgatója és zahumenszky józsef az autóközlekedési tröszt vezérigazgatóhelyettese együttműködési megállapodást írt alá a 11. szegedi „volán,, nap megrendezéséről. a szerződés szerint az „express,, mellett a „volán,, is bekapcsolódik a szabadtéri játékok előadásaira szervezett „telt ház,, akciókba. vállalták, hogy jövőre az egyik augusztusi estén teljes egészében az általuk szervezett utasokkal népszerűsítik be a dóm téri nézőteret. emellett más előadásokra is szerveznek látogató csoportokat. tervezik, hogy az európa busz bécs-budapesti vonalát is meghosszabbítják az elkövetkező években szegedre. így nagyszámú külföldi érdeklődőnek is lehetővé teszik a szabadtéri játékok előadásainak megtekintését.

a „volán,, egyébként a pénteki 1. szegedi volán napra több mint husz különautóbuszal vitt turistákat az ország különböző városából a szegedi ünnepi hetek eseményeinek megtekintésére. /mti/

..-

bb 39. megnyitott a vegyészeti muzeum kamarakiállítását a várpalotai mátyás várban

vid/kz/um cz

1969. augusztus 15.

a részben már restaurált várpalotai mátyás várban pénteken ünnepelesen megnyitották a magyar vegyészeti muzeum kamarakiállítását. a vár boltíves kapubejáratát alakították ki ideiglenes kiállítóhelyiségnek. a vár termeinek teljes rendbehozásáig itt láthatják az érdeklődők a hazai vegyipar múltját és fejlődését szemléltető anyagot. /mti/

..-

- 25 -

16-00/um

1612 zel

1700 Dm

bb 40. száz mintadarabos hungarotex kollekció a zágrábi vásáron

1 sz/hné/um 1e cz

1969. augusztus 15.

a hungarotex textilkülkereskedelmi vállalat egyre jelentősebb piacai közé tartozik jugoszlávia, amely főként pamut-és műselyem-anyagokat, kötött holmit, háztartási textilát, harisnyféléket, gyapjuszövetet, takarókat és női pamut konfekció árut importál. a hungarotex legközelebb szeptemberben, a zágrábi vásáron folytat üzleti tárgyalásokat jugoszláv megrendelőivel, s bemutatja nekik új kollekcióját. ez mintegy száz mintadarabot tartalmaz, megtalálhatók benne a textilanyagokon, a tarkán szőtt és nyomott mintás kelméken kívül készruhák, női otthoni és strandöltözékek, férfi frottir ingek és frottir bébigarnitúrák. újdonságként mutatkoznak majd be a polico elnevezésű viaszosvásznak és a polipropilén szálból készült dekorációs szövetek, táskák szandálok, kalapok.

a zágrábi vásár rendszeres érdeemi üzleti tárgyalások színhelye, ezért a hungarotex üzletkötői felkészültek, hogy a vásár alkalmával szerződéseket írjanak alá a jövő évi szállításokra. /mti/

--

bb 41. magyar és csehszlovák vállalat képviselői megállapodása

1 sz/hné/um 1e cz

1969. augusztus 15.

a csehszlovákiai sigma cég megállapodást kötött a budapesti vízgépeket értékesítő vállalattal, a vizaker-rel. a megállapodás értelmében a tizenegy üzemében 26 ezer dolgozót foglalkoztató sigma cég megbízta a vizaker-t magyarországi képviselőjével. a csehszlovák cég mintegy 300-féle vizgépet gyárt; a magyarországi értékesítéssel kapcsolatos feladatokat, a műszaki tanácsadást, sőt a szervizszolgálatot is a vizaker látja el. /mti/

--

- 25 -

16.05/um

16.06.22.

17.05.10.

bb 42. mi okozza a fülledtségi érzést?

1 tz/sl/gk/um 1e cz

1969. augusztus 15.

budapesten a levegő fülledtsége csütörtökön és pénteken lényegesen nem növekedt ugyan még az orvosilag is minősíthető rosszullétek számát, mégis szinte a főváros egész lakossága szédelgett miatta.

erről az ismét oly aktuálissá vált időjárási állapotról popovicsné dr. gubola mária, a központi meteorológiai intézet tudományos munkatársa elmondta, hogy a fülledtségi érzete a levegő hőmérsékletének és nedvességtartalmának együttes hatása. ha melegebb van, kisebb nedvességtartalom esetén is füllednek érezzük a levegőt. például 16,5 fokos hőmérsékletnél csaknem 100 százalékos, 22 foknál 71, de 25 foknál 60, sőt 29 fok körül már 47-48 százalékos relatív nedvességtartalom kelti a fülledtségi érzetet. budapesten viszont pénteken délelőtt 27,5 fok volt a hőmérséklet és 58 százalék a páratartalom. ezen a fülledtségen némileg enyhített a koradélutáni eső.

a fülledt napok augusztusban nem tartoznak a ritkaságok közé. a több évtized adataiból megállapított átlag szerint ebben a hónapban tíz napon szokott fülledtségi lenni, a fülledt órák száma pedig - ugyanilyen átlagot véve figyelembe - 70. a fülledtségi statisztikában július messze meghaladja ezeket az értékeket. egyébként a fülledtségi jellegzetesen a nyári félév jelensége. korszaka általában május végén kezdődik és szeptember 20 után ér véget, de előfordult már április 27-én és még október 18-án is.

szerencsére a fülledtségi nem túlságosan tartós jelenség. a fülledt órákat rendszerint napok választják el egymástól. igaz ugyan, hogy pontosan 15 évvel ezelőtt júliusban 19 egymást követő napon tért vissza egy-két órára ez az időjárási helyzet, sőt 1932 júliusában egyvégtében 111 órán okozott panaszokat budapest lakosságának.

a fülledtséget kísérő kellemetlen érzés egyszerű fizikai törvényszerűségekre vezethető vissza. testünk a benne felhalmozódott melegtől a párolgással együtt járó hővesztés útján szokott megszabadulni. természetesen azonban, hogy amikor a levegő túlságosan telítve van nedvességgel - akár csak a megtelt szivacs, vagy itató papír - képtelen több nedvességet magába szívni, s így nem tudja befogadni testünk párolgását sem. /mti/

--

16.35/e

16.28.22.

17.11.10.

bb. 43. öt millió szál virág a karneválra

vid kz/mné/11 cz

1969. augusztus 15.

Elkészültek az idei debreceni nemzetközi virágkarnevál kom-
pozíciójának vázai. az idén összesen 24 virágkocsi vonul végig
táncsoportok kíséretében a debreceni főutcán. a virágcsodák
elkészítéséhez több mint ötmillió szál virágot használnak majd
fel. ennek többségét a debreceni kertészeti vállalat adja. a
felvonulókat is virágok között fogadják: a karnevál utvonala
több ezer négyzetméternyi új parkot telepítettek, virágokat ül-
tettek a házak elébe, a széles péterfia utcán és a simonyi uton,
egészen a nagyerdő kapujáig./mti/

--

bb. 44. ötszáz galamb viszi szerteszét az országba a zrinyiek di-
cséretét

vid ká/11 cz

1969. augusztus 15.

a szigetvári zrinyi-várból szeptember első vasárnapján ötszáz
hófehér galamb röppen a magasba és viszi szerteszét az országba
a zrinyiek dicséretét. a postagalambokat sok-sok városból, falu-
ból küldik a tenyésztők erre az alkalomra szigetvárra, ahon-
nan a szárnyuk alá rejtett levélkével térnek majd vissza fészük-
be. a „szigeti veszedelem”, című éposz egyik megrendítő jelené-
tét elevenítik fel ilyen módon a szeptember 7-1 zrinyi-émlékünnep-
ség rendezői. az 1566. évi ostrom utolsó napjaiban zrinyi miklós
galambbal küldött jelentést a királynak szigetvár remény-
telen helyzetéről. ugyanakkor halálraszánt vitézei - mintegy öt-
száz férfi - szintén postagalambokra bízta utolsó üzenetüket.
ennek az eseménynek emlékeztére bocsátják majd szárnyra a vár-
ünnepség alkalmából a galambokat. szárnyuk alatt - kis alumínium-
tokban - helyezik el az üzenetet, amelyben a szigetváriak megem-
lékeznek a hős zrinyiekről és vitézeikről, s egyúttal hírt adnak
az évforduló tiszteletére rendezett ünnepségről. igazolják a ma-
darak hazatérését. ebből megállapíthatják, hogy 1566-ban hova és
mennyi idő alatt jutott el a szigetvári hősök utolsó üzenete.
/mti/

-- **L**a postagalambok gazdáit
arra kéri, hogy

- 28 -

16.40/um

16.44 ml

H. D. W.

bb. 45. százmilliókat érő eső hajdu-bihar megyében

vid kz/mné/11 cz

1969. augusztus 15.

hajdu-bihar megyében, ahol már öt hete egyetlen csepp eső
sem hullott csütörtök - este, pénteken reggel végre megtört a
korábbi időszakban átlagos 30 fokos hőség uralma: kiadós esőt
kapott a megye egész határa. a növények felfrissültek. külö-
nösen a kukorica és a cukorrépa „sóvárgott”, már a csa-
padék után. a szakemberek úgy számítják, hogy mindkettőnek több
mázsával javultak a holdankénti terméskilátásai. megkönnyítette
és olcsóbbá tette az eső a talajmunkákat is. az utóbbi időben
a kőkeményre száradt szikes talajokon már szinte lehetetlen
volt dolgozni, a gépek teljesítménye rendkívül alacsony volt.
mindent összevetve a csütörtök esti, péntek reggeli csapadék
értékét százmilliókra becsülik a hajdusági mezőgazdasági szakem-
berek./mti/

--

bb. 46. új kitzűzőhajó próbautja a balatonon

vid kz/mné/11 cz

1969. augusztus 15.

elkészült a hatodik új típusú radarral és ultrahangos mély-
ségmérővel is felszerelt kitzűzőhajó a magyar hajó és darugár
balatonfüredi üzemében. az új vízijármű, amely a dunán teljesít
majd szolgálatot, pénteken futott ki első próbautjára a balato-
non. a gyorsan sikló és könnyen helyetváltoztató hajó a kisebb
kikötőkben is le tud horgonyozni. fedélzetéről helyezik el és
tartják karban a dunai víziút jelzőberendezéseit./mti/

--

bb. 47. felavatták a szegedi kábelgyár új nagycsarnokát

vid kz/11 cz

1969. augusztus 15.

pénteken dr. horgos gyula kohó- és gépipari miniszter ün-
nepélyes külsőségek között felavatta a magyar kábelművek sze-
gedi gyáregységének új nagycsarnokát.

/folyt.köv./

- 29 -

16.52 ml

bb. 47./ felavatták ... folyt./ il

a 8 000 négyzetméteres korszerű üzemcsarnokot saját erőből - állami hitel igénybevétele nélkül - hozták létre. maga az épület 17 millió forintba került. hazai gyártmányú gépeken kívül a szovjetunióból, Angliából és a német szövetségi köztársaságból is importáltak berendezéseket. a beruházás révén már az idén 100 millió forinttal nő a gyár termelési értéke. az avatóünnepség alkalmából nagygyűlést rendeztek a gyár kulturtermében. az ünnepségen részt vett Sipos Géza a szegedi városi pártbizottság első titkára is. Zentai Ernő vezérigazgató üdvözlő szavai után dr. Horgos Gyula mondott ünnepi beszédet hangsúlyozta: tíz évvel ezelőtt született a döntés, hogy Budapestről Szegedre telepítsék a kábeldobok és a szigetelt vezetékek gyártását. a magyar kábelművek vezetése 80 milliós beruházással már az első ütemben megvalósította a rendelkezésre bocsátott épületek átalakítását, felszerelését. ennek eredményeként 1965-ben a szegedi üzem több mint 30 millió forint értéket termelt. a tíz éves fejlődésre jellemző, hogy amíg 1960-ban a gyár termelési értéke 27 millió forint volt, ez évben 530 milliót teremtett, ami értékben hazai kábelgyártás-termelésének kerekén egyötöde. az új nagycsarnok a harmadik fejlesztési ütemben 16 000 négyzetméteresre bővül és lebontásra kerülnek a régi, elavult épületek./mti/

--

bb. 48. Üzemi baleset

1 pr/gk/zs/11 cz

1969. augusztus 15.

az egyesült gyógyszer- és tápszergyár 10. kerületi, keresztúri uti chemia 3. üzemében egy elnyelő berendezés javítása közben súlyos kénhidrogén-mérgezést szenvedett komfár László 29 éves és Boglári Ferenc 35 éves lakatos. a mentők mindkettőjüket kórházba szállították. a felelősség megállapítására vizsgálat indult./mti/

--

bb. 49. sajtótájékoztató a volán új szolgáltatásairól

vid kz/11 cz

1969. augusztus 15.

pénteken Szegeden a 10. sz. aköv székházában Zahumenszky József, az autóközlekedési tröszt vezérigazgató helyettese sajtótájékoztatón ismertette a volán iroda tervezett új szolgáltatásait.
/folyt.köv./

- 30 -

16. 50/11
16. 50/11

bb. 49./ sajtótájékoztató ... folyt./ il

mint elmondotta, egy új elektronikus számítógép munkába állításával megoldják az ország szállodai, turistaházi és kemping férőhelyeinek rendszeres naprakész nyilvántartását. az új berendezés segítségével az idegenforgalmi hivatalal együtt mindenkor pontos választ adhatnak majd a turistáknak, hogy egy adott időben és területen hány üres szoba áll rendelkezésre. amennyiben egy városban minden hely foglalt, ajánlani tudják majd a legközelebbi szálláslehetőségeket is. ezt a szolgáltatást a jövő évben szándékoznak bevezetni. közérdeklődésre tarthatnak számot kiadásra kerülő új regionális autóbussz menetrendjeik, amelyek egy-egy tájegység közlekedési lehetőségeiről adnak részletes felvilágosítást.

1970-ben megkezdik a kgst államokba induló csoportos utazások szervezését és a csoportos utalévek beszerzését. segítséget kívánnak nyújtani hazai kongresszusok, tudományos értekezletek megszervezéséhez is. tervezik, hogy a nyíregyháza-ungvár között közlekedő autóbusszjáratok vonalát Debrecenig, majd Hajdúszoboszlóig meghosszabbítják. mozgó szerviz gépkocsi szolgálatukat, amely jelenleg a Balaton térségében működik, 1970-től az ország más területeire is kiterjesztik. az 1968-ban bevezetett ajándék-szolgálatukat jövőre a szocialista országokban is el kívánják látni. tervbevétték, hogy a Balaton környékén már sikerrel bevezetett szolgálatukat - a hétvégi házak építő anyagának helyszínre szállítását - 1970-ben az ország egész területére kiterjesztik./mti/

--

bb. 50. ökörsütés a tatal öreg tó partján

vid kz/11 cz

1969. augusztus 15.

a hajdani végvári vitézi élet napjaira emlékeztető eseményre készülnek a tatal öreg tó partján. a tatabányai vendéglátóipari vállalat ökörsütést rendez vasárnap az ugynevezett tó faroknál. a Lukulluszi lakomát szakavatott szakácsok, kukták szerege készíti elő. a vendéglátók négy mázsás ökröt rendeltek a husipartól. a pecsenyének való az ősi receptúra szerint már egy hete érik, porhanyosodik a vágóhid hűtőkamrájában. az öreg tó partján már megkezdtek az előkészületeket a szombat esti tüsgyűjtésre, s az ökörsütés megkezdésére. hatalmas fémvillákra támaszkodó acélnyáron forgatják majd az ökröt az izzó faszénparázs fölött.

/folyt.köv./

- 31 -

1700 2000

bb. 50./ ökörsütés ... folyt./ 11

az ökörsütés „tudományát”, a budapesti normafa vendéglő egyik hasonló rendezvényén tapasztalatcsere formájában sajtóztották el a tatabányaiak. mint kiderült nem is olyan egyszerű mesterség az ökörsütés. a pecsenye izesítéséhez a legkülönfélébb fűszereket használják fel, még hozzá tekintélyes mennyiségben. az ökör belsejét, s természetesen külsejét is kilószám szorják be paprikával, sóval, borssal, majorannával. egy régi szép-apáink idejében divatos „fűszerszámot”, is felhasználnak ez alkalommal; az ökör gyomrába nem kevesebb, mint két kiló kakukfűvet gyömöszölnek. maga a sütés szombat estétől vasárnap délelőtti-g tart, s ez alatt a szakácsok hosszú rudakra erősített szivacsokkal különleges zsíros páclével kenetik az ökröt. a szervirozáshoz, s várhatóan nagyszámu vendégsereg fogadásához külön kerthelyiséget épített a tó partján a vendéglátóipar./mti/

--

bb. 51. velasco ibarra

mm/zs/11 bs

1969. augusztus 15.

az ecuadori köztársaság elnöke táviratban mondott köszönetet losonczi pálnak, az elnöki tanács elnökének az ecuadori nemzeti ünnep alkalmából küldött jókívánságaiért./mti/

--

bb. 52. roland michener,

mm/zs/11 bs

1969. augusztus 15.

kanada főkörmányzója táviratban mondott köszönetet losonczi pálnak, az elnöki tanács elnökének kanada nemzeti ünnepe alkalmából küldött jókívánságaiért./mti/

--

174 zeli

- 32 -

bb 53. i. baudouin belga király

mm/um zs bs

1969. augusztus 15.

táviratban fejezte ki köszönetét losonczi pálnak, az elnöki tanács elnökének a belga nemzeti ünnep alkalmából küldött jókívánságaiért./mti/

--

bb 54. pályázat a tabáni gyógyfürdő terveire

hné/um ie bs

1969. augusztus 15.

a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának közmű-és mélyépítési főigazgatósága országos tervpályázatot hirdet a budapest i. kerület tabáni /rácz / uj gyógyfürdő eszmel terveinek beszerzésére.

a tervpályázati kiírás augusztus 15-től vehető át a fővárosi tanács vb. közmű-és mélyépítési főigazgatóságán / budapest, v. városház utca 9-11., 11. emelet 263., szombat kivételével minden nap 9-15 óra között, 30 forint befizetést igazoló csekkszelvény ellenében. az összeget a 2 830 000-70, budapest főváros tanácsa vb. bevételi számlára kell blankó csekklapon befizetni. /mti/

--

bb. 56. tanácsköztársasági kiállítás vácott

vid gö/kā/11 bs

1969. augusztus 15.

vácott, a vak bottyán muzeumban pénteken a tanácsköztársaság mártirjai kivégzésének évfordulóján megnyitották a pest megye 1919-ben című kiállítást. a tárlókban és a tablókban a megye tanácsköztársasági eseményeinek írásos és fényképes dokumentumait láthatják a látogatók./mti/

--

bb. 55. korszerű illóolaj növény szabványt kell alkotni

vid kz/mné/11 bs

1969. augusztus 15.

illóolaj termelésünk egyik legégetőbb problémájáról tanácskoztak pénteken az ország legnagyobb „illatos”, mezőgazdasági üzemében - a daránypusztai állami gazdaságban - a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztérium, a szabványügyi hivatal, a gyógyszerészeti intézet, az egészségügyi minisztérium az érintett külkereskedelmi szervek és kutató intézetek, valamint a termelő üzemek képviselői.

- 33 -

/folyt.köv./

17.55/11

1800 zeli

bb. 55./ korszerű folyt./ il

mint hangoztatták az illóolajos növényekre nincs hazánkban megfelelő szabvány, s emiatt sok vita keletkezik a termelő és a felvásárló vállalatok között. feltétlenül szükséges, hogy a lehető legsürgősebben megtörténjen az illóolajos növények minősítési vizsálati módszereinek kidolgozása, a korszerű illóolajos növény szabvány megalkotása, s kapcsolódjunk kellene a nemzetközi szabványokhoz is. határozat született a tanácskozáson arra, hogy az illetékes szervek dolgozzanak ki egy olyan programtervezetet, amely mind a termelőknek mind pedig az értékesítőknek megfelel, illetve ami majd lehetővé teszi a minősítési szabvány kiadását./mti/

bb. 57. hangverseny a jáki templomban

vid ká/il bs

1969. augusztus 15.

pénteken hangversenyt rendeztek a 700 éves román stílusú jáki templomban. a hangversenyen a magyar rádió gyermekkórusa botka valéria és csányi lászló vezetésével, továbbá a szombathelyi madrigál- és erkel kórus lépett fel a szombathelyi szimfonikus zenekar közreműködésével. a palestrina, brahms, schumann, mozart, bartók, kodály és bárdos művek nagy sikert arattak a hallgatóság körében./mti/

bb. 58. a világkiállítás főpróbája - vadászati kiállítás nyílik székesfehérvárott

vid kz/mné/il bs

1969. augusztus 15.

a vasárnap megnyíló alba regia vadászati és horgászati kiállításról tartottak sajtótájékoztatót pénteken székesfehérvárott. a kiállítás, mint a tájékoztatók hangsúlyozták, képet ad fejér megye vadászati, vadgazdálkodási és horgászati eredményeiről, de egyúttal az 1971-ben megnyíló vadászati világkiállítás főpróbája is lesz. a pavilonokban a trófeák egész sorát állítják ki, köztük lesz a fejér megyében zsákmányolt világrekorder őzágancs is. külön pavilonban mutatják be a velencei tó és a sárrét vízi és szárnyas faunáját. megismertetik a nézőkkel a vadgazdálkodás eszközeit, valamint a vadászattal kapcsolatos levéltári anyagokat is. a kiállítás ideje alatt több látványos bemutatót, köztük solymász és horgászkiállítást rendeznek. a nagyszabású kiállítás szeptember 7-ig tekinthető meg. /mti/

- 34 -

18.13/e

1816 Zeln

bb. 59. román grafikai és dokumentációs kiállítás nyílt a műcsarnokban

t ol/hné/e zs

1969. augusztus 15.

románia felszabadulásának 25. évfordulója alkalmából „mai román grafika”, és „huszonöt éves a román szocialista köztársaság”, címmel rendeztek kiállítást a műcsarnokban. az ünnepélyes megnyitón molnár jános művelődésügyi miniszter-helyettes, ion avram, a román szocialista köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője, valamint benedict ganescu grafikusművész, a román képzőművészek szövetségének hazánkban tartózkodó képviselője mondott beszédet.

a megnyitó ünnepségen részt vett demeter sándor, a kki alelnöke, továbbá a külügyminisztérium, a művelődésügyi minisztérium és a kki több vezető beosztású munkatársa, kulturális és társadalmi életünk számos neves képviselője. ott volt továbbá a budapestre akkreditált diplomáciai képviseltek több tagja is.

a grafikai tárlaton 31 neves román művész 80 alkotását láthatja a közönség. az egyidejűleg megnyílt dokumentációs kiállítás félszáz tablón művészi fotókkal, számokkal és adatokkal szemlélteti a román népköztársaság 25 éves fejlődését. a kiállításokat augusztus 31-ig láthatják az érdeklődők./mti/

bb 60. megnyitották bod lászló tárlatát

t ol/mm/um zs bs

1969. augusztus 15.

bod lászló festőművész csók galériában rendezett kiállítását pénteken nyitotta meg veres pál festőművész.

a tárlaton mintegy félszáz alkotás látható, amelyek a művész szülőhelyének és külföldi utazásainak emlékeit idézik.

a tárlatot augusztus 30-ig tekinthetik meg az érdeklődők. /mti/

- 35 -

1816 Zeln

bc 61. szovjet filmesek budapesten

1 pr/gk/um zs bs

1969. augusztus 15.

több filmszakember kíséretében pénteken budapestre érkezett joszif hejfic, a neves szovjet rendező. a szovjet filmesek a „mária,” című új szovjet játékfilm esetleges magyarországi forgatásáról tárgyalnak. /mti/

--

bb. 62. a kormány tájékoztatási hivatalának közleménye

k gk/e bs

1969. augusztus 15.

a kormány tájékoztatási hivatalát a következők közlésére hatalmazták fel:

budapesten folytatott magyar-amerikai tárgyalások eredményeként levélváltásra került sor. a levelekben rögzítették a következő kérdésekben létrejött megállapodásokat:

magyar kereskedelmi alkirendeltség létesítése new york-ban;

a második világháborút követően vásárolt amerikai cikkekért fennálló tartozások visszafizetésének módja;

a budapesti amerikai nagykövetség és a washingtoni magyar nagykövetség létszáma.

megállapodás jött létre arra vonatkozólag is, hogy az egyesült államok megkezdi a nyugdíjak folyósítását magyar igényjogosultak részére.

a levélváltással kapcsolatosan szilágyi béla külügyminiszterhelyettes és alfred puhan amerikai nagykövet folytatott megbeszéléseket. /mti/

18.42/e

- 36 -

18.52/e

bb. 63. budapestre érkezett tran cong tuong

gk/il bs

1969. augusztus 15.

az országos béketanács és a magyar jogász szövetség meghívására pénteken budapestre érkezett tran cong tuong, a párizsi tárgyalásokon részt vevő vietnami demokratikus köztársaság küldöttségének tagja. fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent terényi istván, az országos béketanács alelnöke, dr. prandler árpád, a magyar jogász szövetség főtitkára és az országos béketanács több vezető munkatársa. ott volt hoang luong a vietnami demokratikus köztársaság budapesti nagykövete és le huu van, a dél vietnami köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője. /mti/

--

bb. 64. megkezdődtek a balatoni filmhetek

vid kz/mné/il bs

1969. augusztus 15.

pénteken este a siófoki kertmoziban az alvilág professzora című magyar film ősbemutatójával megnyitották a balatoni filmheteket. a bemutatón résztvett szemes mihály, a film rendezője, sztankay istván, domján edit, kállai ferenc és huszti péter a film főszereplői. a szeptember 15-ig tartó balatoni filmhetek keretében 67 játék és kalandfilmet vetítenek majd a magyar tenger déli partján lévő mozikban. ugyancsak pénteken, a megnyitó napján vetítették le a balatonlellei parkmoziban az idő ablakai című magyar tudományos-fantasztikus filmet. /mti/

--

bb. 65. időjárásjelentés

bs/e

1969. augusztus 15.

a meteorológiai intézet jelenti 1969. augusztus 15-én, pénteken 19 órakor:

változékony idő

várható időjárás szombat estig: általában felhős idő, sokfelé esővel, zivattal, helyenként jégesővel. a mérsékelt, időnként élénk nyugati, északnyugati szél a zivatar idején megerősödik.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton általában 23-28 fok között, délkeleten 30 fok körül. /mti/

19.35/e

--
-37-

19.50/e

19.52/e

bb. 66. fogadás az indonéz nemzeti ünnep alkalmából

t ms/mm/e bs

1969. augusztus 15.

Dr. Sujono Hadinoto, az indonéz köztársaság budapesti nagykövete kedden hazája felszabadulásának 24. évfordulója alkalmából fogadást adott a városligeti Gundel Étteremben. Részt vett a fogadáson dr. házi Vencel külügyminiszterhelyettes, Kallós Ödön, a magyar kereskedelmi kamara elnöke, valamint a kulturális és a társadalmi élet sok ismert személyisége. Ott volt a budapesten akkreditált diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja. /mti/

- v é g e -

20.13/e

li

- 38 -

bb. 67. felhőszakadás volt tatabányán

bs/e

1969. augusztus 15.

pénteken a késő délutáni órákban, sűrű villámcsapásokkal kísérve, nagymennyiségű eső zúdult tatabányára. A város határában az m 1-es gyorsforgalmi úton 300 méter hosszan 30 centiméter vastag iszapot terített szét a vihar. A kph szakemberei nagyteljesítményű gépekkel azonnal kivonultak, s az esti órákra eltakarították a közlekedést megbénító akadályt. A város belterületén is sok zavart okozott a nagymennyiségű csapadék. A tűzoltók ugyyszólván teljes létszámmal dolgoztak. Nemcsak a pincékből kellett kiszivattyuzni az esővizet, víz alá került a fémipari vállalat és a 18-as számú aköv egyik telephelye is. Kábelbeázás miatt számos telefon felmondta a szolgálatot. Vértesszőlősen is nagymennyiségű iszapot sodort az utra a viharos eső. Itt a lakosság segítségével takarították le az m 1-es útvonalról az iszapot. /mti/

- v é g e -

21.02/e

li

- 39 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1969. augusztus 16.

bb. 1. műszerészképzés - gyógyintézetben

1 hi/hné/zs/11 cz

1969. augusztus 16.

a fodor józsef tbc gyógyintézet /budapest, 12. szanatórium utca 2./ a betegellátási feladatok mellett ugynevezett rehabilitációs szakmunkásképzéssel is foglalkozik általános iskolát végzett, vagy érettségizett, 16-30 éves - újból munkába állítható - férfiakat képeznek ki általános műszerészeknek. ujabban a tbc-seken kívül olyan betegekre is kiterjesztették a műszerészképzést, akik heine-medin, vagy egyéb betegség következtében nem teljesen mozgásképesek. a szakmunkásképzés ideje két év, utána a résztvevők vizsgát tesznek és bizonyítványt kapnak. a rehabilitációs tanműhely hallgatóit a gyógyintézet rendszeres orvosi ellátásban, szükség esetén gyógyszeres kezelésben részesíti. az intézetbe felvett hallgatókat kollégiumban helyezik el, ahol csekély térítés ellenében teljes ellátást kapnak. jelentős kedvezmény az is, hogy a termeléssel összekapcsolt gyakorlati képzés során az előmeneteltől függően, 3,50 - 6,00 forint közötti órabért kaphatnak a tanulók./mti/

Zelné

-.-

- 1 -